

TISZTELETADÁS.- ÉS KÖLCSÖNÖS MEGBECSÜLÉS

A Néphadsereg egyik legfontosabb összetartó és alkotóeleme a szóvaló értelmében vett bajtársiasság, kölcsönös megbecsülés és tisztelet.

Hogy honvédségünkben az említett tényezőkkel telített demokratikus népi szellem minél gyorsabban meghonosodjék és élő valósággá váljék, arra minden egyes honvédnek mind szolgálatban, mind szolgálaton kívül egyaránt minden erejével törekednie kell. Ugyanakkor, minden eszközzel ki kell vívnia — szemben a multtal — a nép széles rétegének valódi megbecsülését, sőt őszinte szeretetét.

Az új szellem kialakítása mellett úgy kell átformálni néphadseregünkben eltöltött katonai szolgálati idő kiképzési és nevelési munkarendjét, hogy különösen parasztifjaink ne az életükből haszontalanul kiesett időszaknak tekintsék a honvédségben eltöltött idejüket, hanem azáltal, hogy ott a keményebb emberré fejlődésen kívül megismerik és megtanulják a demokratikus közösségi életet, szellemileg és fizikailag megerősödnek és sportban, játékban, víg életben is részük lesz, valamint mezőgazdasági, ipari és általános továbbképzéshez is jutnak, — örömmel jönnek majd közénk, öltik fel a honvéd egyenruhát, mert köztudomásúvá válik, hogy a katonai szolgálat nemcsak a nemzeti közösségre, hanem az egyénre is döntő hatású épülést, fejlődést és hasznot jelent. Erre az egyénre is hasznos gyümölcsöt termő, kemény és mégis ideálisán szép, kellemes és értékesen eltöltött időre büszkén gondolnak majd ifjaink szolgálatuk letelte után is.

A katonai szolgálatnak, a honvédségnek ez több volna, mint propaganda; ez önmagáért beszélne. Így és csak így lehetne becsülést szerezni a honvédség számára. Elszakíthatatlan szálakkal így lehetne összefonni egy nagy nemzeti közösségbe a polgárt a katonával, a népet a honvédséggel.

Honvédség, katonai nevelés nélkül *nincs* nemzet! Ennek szükségessége nálunk is el van már döntve. Erről már sokan és sokat írtak. Ezt az elméletet azonban minél előbb a gyakorlatba kell átültetnünk. Vesztegetni való időnk nincs. Sokat kell pótolnunk. A nagy cél, elsősorban a demokratikus néphadsereg új szellemének kialakítása és a nép széles rétege becsülése érdekében minden minden honvédnek, tisztnek, tiszthelyettesnek egyénileg is a kötelessége:

1. Ki kell alakítania saját környezetében a feljebbvaló és alárendelt közötti valódi bajtársiasság, kölcsönös megbecsülés és bizalom szellemét,

2. Minden ténykedésével törekednie kell arra, hogy a társadalom minden rétegének, tehát a *népnek*, őszinte megbecsülését kiérdemelje.

3. Magatartásával oda kell hatnia, hogy az összes fegyveres testületekkel a lehető legjobb bajtársi kapcsolat alakuljék ki.

1-hez: Minden honvédegyén atyai jóakarót lásson, bizalmat érezzen minden feljebbvalója, tisztje iránt. Ez az alap! A továbbiakat erre a sziklaszilárd alapra építsük és csak erre építhetjük. Tudjuk, hogy ez a törekvés egész embert követel, hogy nehéz küldetés, de példát kell mutatnunk a katonai szolgálat minden mozzanatában. Cselekedetben, ideális gondolkodásban, önzetlenségben, sportban egyaránt. Mindenben többet, nagyobbat kell alkotnunk, mert csak így tudunk bizalmat ki-harcolni, bizalomra méltók lenni. Az eredmény nem fog elmaradni.

Nem szabad az elmélettel megelégedni, elfogadni és ott megállni. A szép elgondolások csak akkor értékesek, ha a gyakorlatban megvalósításra kerülnek és az érdekeltek az eredmény értékében nem csalódnak.

Itt van mindjárt a tiszteletadás és viszonzásának elméletben és gyakorlatban kialakult és még ma is fennálló visszás helyzete.

A szabályzatban a tiszteletadás teljesítése és fogadása között végrehajtás tekintetében nincsen különbség. Egyformán szabályosan kell azt végrehajtani tisztelgőnek és fogadónak egyaránt. Szomorúan kell tapasztalnunk, hogy a tiszteletadás viszonzását illetően vannak, akik még ma is egy szabályzat-előírta kellemetlen, fárasztó kötelezettségnek tekintik és a rendfokozatuk adta vélt hatalmuknál fogva egyszerűen elszabotálják. Nem törődnek vele, hogy az ilyen ténykedéssel kötelességmulasztást követnek el és a bajtársiasság, a kölcsönös megbecsülés fogalmát rútol arculcsapják.

A múlt honvédségben ez mindennapi eset volt. Sajnos, a tapasztalat szerint még vannak ma is egyesek, akik a tiszteletadást kötelességnek magyarázzák alulról felfelé, felülről lefelé azonban — enyhén szólva — kegynek és leereszkedésnek tekintik és a magasabb rendfokozatuk piederstáljára helyezkedve, a tiszteletadást tetszésük szerint, legjobb esetben egyujjas, hanyag sapkapöccintéssel, de semmiképpen nem a szabályzatban előírt módon, különösen nem példátmutató bajtársat megillető módon fogadják.

A tiszteletadást nem, vagy csak kelleetlenül viszonzó, pongyolán és ezáltal sértően viselkedő feljebbvalók alárendeltjeikre a legkárosabb nevelőhatással vannak. Ezek magatartásukkal, illetve alárendeltjeik sorozatos megaláztatásával csalódást, keserűséget, sőt ellenséget tenyésztenek. A múltban gyakori látvány volt, különösen laktanyákban, magasabb parancsnokságnál, minisztériumban, hogy a feszesen tisztelgő honvéd mellett a magasabb rendfokozatú mint egy fadarab mellett ment el, a tisztelgőt és a tiszteletadást egyaránt kutyába sem véve. A kevésbé sértő az volt, amikor a tiszteletadást fogadták ugyan, de olyan kelleetlenül és fanyalogva, hogy abból félreérthetetlenül kiviláglott a rendfokozat és „érték“-különbség.

A felszabadulás óta két esztendő telt el. Azóta demokratikus államformánkban a honvédség *néphadsereggé* lett! Rá kell végre mindenkinek ébrednie arra, hogy a nála fiatalabb rendfokozatú vagy rendfoko-

zatnélküli bajtársa is érző ember, akinek emberi méltósága, önérzete, sőt kritikai joga is van.

A honvédség fegyelem nélkül *nem* életképes! A fegyelmet nemcsak megkövetelni, hanem példátmutatóan magunkon kell elsősorban gyakorolni. Nem tudom hogyan vélekedne az a tiszt, akit alattasa tiszteletadás viszonzásának elmulasztása miatt kérdőre vonna. Nyilván fegyelmetlenség miatt feljelenené. Pedig nem kétséges, hogy ki vét jobban ilyen esetben a fegyelem ellen.

Nem öregbíti a megbecsülés, a fegyelem, a bajtársiasság, a kölcsönös tisztelet fogalmát az sem, aki köszönés nélkül lép be egy irodahelyiségbe, csupán azért, mert ott esetleg egy rendfokozattal fiatalabb bajtárs tartózkodik. Az a tiszt, aki erőszakos eszközökkel, hatalmi szóval, csupán rendfokozatára támaszkodva akar magának még ma is tekintélyt, becslést szerezni, silány futóhomokra épít, melyet az érzékeny emberi lélek hatalmas tengerének egyetlen hulláma elmos. Ne szégyeljünk őszintén és melegen, az idősebb bajtárs bölcsességével és szeretetével a tisztelgést szabályszerűen fogadni, sőt ha erre nevelő céllal szüksége mutatkoznék, esetleg fiatalabb bajtársainkat az előretisztelgással megszégyeníteni.

A valódi, időtálló, őszinte tekintély és meggyőződéses fegyelem alapja: a szellemi fölény, az atyai jóakarát, a gőgnélküli magasabbrendűség, az egyszerűség és a mindenben való példamutatás.

A nemes nagy cél: a néphadsereg, a honvédhivatás célja mindenki előtt ismeretes. Szabad-e tehát engedni, hogy egyesek pongyola- és fájó emlékeket visszaidéző magatartásukkal már az induláskor hitelt rontsanak? Magunkon kezdjük ennek az antidemokratikus szokásnak végét vetni. Járjunk tehát jópéldával elől!

2-höz: A néphadsereg a *nemzeté, a népé!* Elsősorban az ő érdekei előmozdítása céljából áll fön. Ki kell tehát harcolni a nép egyetemleges becslését, szeretetét. Valamennyiünk legfontosabb kötelessége a honvéd névnek becsületet szerezni. A polgári társadalom minden rétege között, minden eszközzel, keresztül-kasul, egyéni munkával, magatartással olyan szálakat kell kiépíteni, amely soha nem szakad el, amely örök időkre egyé kovácsolja a polgárt és katonát és egyetlen cél, az egyetemleges magyar, nemzeti, népi cél érdekei felé hajt minden réteget, minden magyart.

A honvédnek elsőrendű kötelessége tehát szolgálata alatt és azon túl, minden helyen és minden időben, társaságban, baráti, szomszédi körben, villamoson, tehát mindenütt úgy viselkedni, hogy a nép, a polgárság között barátot, jóismerőst, a honvéd névnek pedig becsületet és tiszteletet szerezzen.

3-hoz: Törekedjünk egyénileg is arra, hogy az összes fegyveres testületek tagjaival, különösképpen a rendőrséggel a valódi, őszinte bajtársi kapcsolat kialakuljon. Legyünk ebben úttörők! Nem kívánatos, hogy a nemzet testében élő fegyveres testületek között, a közre esetleg káros féltékenység és hatalmi versengés létesüljön. Ha mégis mindenképpen versengeni akarunk, tegyük ezt a szolgálatot a népünk érdekeiért.

Össze kell egyszer végre fogni a magyar nép minden jóhiszemű, becsületes, dolgozó rétegének egyetemlegesen. És ebből az örök időre szóló nagy összefogódzásból a honvédség nagy családja sem maradhat ki. Helyet kérünk itt mi is, mert szorosan és elválaszthatatlanul ide tartozunk. A multban a katona és polgár közé mesterségesen-vert ék a felszabadulással és a néphadsereg megalakulásával kihullott. A jelen és jövő néphadserege, mely a magyar nép fiaiból *épül*, biztosíték arra, hogy ilyen éket soha többé ne verhessenek a nemzet testébe.

Mi, a néphadsereget megalakító honvédek, ebből úgy vegyük ki részünket, hogy saját testületünkön belül elsősorban magunkból vessünk ki minden fertőző baktériumot, amely gátol bennünket abban, hogy a fent vázolt követelményeknek megfelehessünk, hogy a néphadseregben uralkodni hivatott felsőbbrendű demokratikus, valódi bajtársias, emberi, de azért kemény magyar, nemzeti katonaszellem kialakuljon.

Az angol nemzetnek a nép és katonája közötti becsülés és szeretet spontán megnyilatkozásaként van Tommy-ja és Bobby-ja, az amerikai-nak van Gi-Joe-ja, törekedjünk hát mi is arra, hogy *népünk* nemzet- és népnevelő hasznos munkánkért, honvédhivatásunk komoly betöltéséért, de különösen egyéni értékünk és magatartásunkért megbecsüljön és szívébe zárjon.

Málnási-Csizmadia Lajos

BAJTÁRS!

A felszabadulás óta a megszólítást egy ízben már megváltoztatták, úgy hogy felfelé megmaradt az urazás, a „bajtárs“ megszólítás pedig csak lefelé volt érvényben. Az elrendezésnek ez a módja tetszett a régi világ híveinek, hiszen a Kovács őrmester egyszerűen Kovács őrmester bajtárs lett és az előljárók és feljebbvalók mégiscsak „urak“ lehettek.

Nem is volt eddig baj a „bajtárs“-sal. A baj csak ott kezdődött, amikor a „bajtárs“ kifejezést nemcsak lefelé, de felfelé is be szeretették volna vezetni egyes, forrófejű „forradalmárok“. Természetesen a régi rend megrögzött hívei — öntudatosan vagy öntudatlanul — olyan ellenállást fejtettek ki ez ellen az elrendezés ellen, hogy ezeknek az ellenakcióknak egyszerű felsorolása is túlhaladná egy ilyen szerény cikk kereteit.

Mindenesetre tanulni lehet belőle, hogyan védik ezek az elemek pozíciójukat azáltal, hogy mindent elgáncsolni igyekeznek, ami az ő négyszázéves német küldetésüket keresztezi:

Merit erről van itt szó lényegében!